

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagyobb terjedelmű... Hirdetési díj minden... Kéziratok vissza nem adandók.

...asonló készítményben előnyben kell... 1890. ... Deák kir. aljárásbíró.

Munkások ünnepe.

Komoly és következményeiben még meg sem mérhető napoknak nézünk elébe. Európaszerte nagy előkészületeket tesznek a munkások arra, hogy május elsejét minden munkától felmentve ünnepelhessek meg.

Az ezen napra eső huszonnégy órai munkaszünet eszméje már megtette útját a világ körül, s május elsején a gyári munkások, ipari segédmunkások, részben kisiparosok stb. a munkát beszüntetik, hogy ily módon a nyolcz órai tartamu rendes munkanap behozatala mellett tün- tessenek. Ez utóbbi Amerika egy részében már tényleg megvalósított eszme, mint egykor a francia forradalom és háromszíniú zászló, most bejárja az egész világot.

A munkaidő megrövidítését s a vasárnap szünetét mi is szükségesnek tartjuk. Előfeltételei ezek a néptömegek erkölcsi nemesbülésének; mert oly emberek, kik naponként — mint maunk is a vidéken történik — tízenegyet órat dolgoznak: ily embereknek okvetlen elvadulniok s uodáknak mar degenerálva a világra jönni s aztán erkölcsileg is elsájnulniok kell.

A munkaidő korlátozása tehát feltétlenül szükséges. Csak hogy mily mertekben? erre nem oly könnyű megfelelni, mint azt nemelyek, kiknek jóakarata erősebb socialis és statisztikai ismereteiknél, elméletileg elképzelik.

Midőn a nagyhirű angol vasutépítési vállalkozó Thomas Brassey a vasutat Párisból Rouenig kiépítette, kitűnt, hogy a franczaiaknál másfélszer annyi munkabért kapott angol munkások, kik csak 10 óráig dolgoztak naponta, mégis olcsóbbá kerü- ttek, mint a franczia munkások, kik 13 órát dolgoztak naponta.

Tíz órai jól megfizetett munka értékesebb volt a tőkepenesekre, mint rosszul fizetett 13 órai munka. Mert az angol erősebb és szorgalmasabb. — Más- ként dolgozik az angol, vagy északi német, mint a franczia, délnémet, vagy a magyar, ki a munka mellett csepeveg, vagy egy lótát dudol, s időnkint pipa-

ját gnyjtogatja. — Egy órai munka Manchester vagy Birminghamban egészen mást jelent, mint Nápolyban vagy Debre- czenben.

Azért az egész világra nézve egy- formán érvényes munka-határidőt erő- szakolni, nem tartjuk célszerűnek, — de a munkaidő rövidítését, mint emli- tettük, okvetlen szükségesnek tartjuk, már csak azon okból is mivel — a termelés ezáltal bizonyára ugy sem leendvén korlátolva — e rövidítés szá- mos, most munkanélküli egyén foglal- koztatását vonná maga után. Már eb- ből a szempontból is a női és gyer- mek-munka legmesszibb menő korláto- zása kívánatos. A gyermekek dolgozá- sát egészen betiltani ez idő szerint még nem igen lehet, de kell, hogy minden üdvös szocialis törvényhozás végezéjé- legyen.

A vallás, tulajdonjog és egyéni szabadságon alapuló társadalmi rendet megvédeni, minden civilizált ember kö- telessége. De csak akkor védhetjük meg azt erkölcsi jogosultsággal, ha előbb annak bajait, visszaéléseit orvosoljuk.

Most még meg van az „uraknak“ a hatalmuk hozzá. Még kezükben az államhatalom. A rombolás elemei még sehol sem bizonyultak tartósan az erő- sebbeknek.

De csak ugy sikerülhet őket ál- landóan féken tartani, ha mindazon elemeket, melyek a munkás osztályban jök és romlaniok, az emberiség kul- tur kincseinek megvédésére magunkhoz vonzzuk. Leghatalmasabb azon állam lesz, a mely a „negyedik rend“ meg- mérhetlen erejét magához vonzani s ki- használni legjobban érti.

A május eisei munkaszünetelés végzetes gondolat s nagyon óhajandó, hogy elmaradjon. Ha azonban mégis végrehajtatik, az próbaköve lesz bizo- nyos kormányok és hatóságoknak, hogy megtanulták-e valahára az idők jeleit megérteni, vagy még mindig a régi butaságban leledzenek.

— Belföldi hírek. A kir. tablak és főügyeszek szervezéséről szóló törvény- javaslatot a képviselőház igazságügyi bizottsága

általánosságban elfogadta. — Miniszte- rek Bécsben. Szapáry Gyula gróf mi- niszterelnök és Wekerle Sándor pénzügy- miniszter pénteken Bécsbe utaznak. — Bu- dapest új eszperese. Cselka Nándor po- zsonyi kanonok helyébe a hercegprímás Bogisich Mihály budavári prépost-plébános nevezte ki a főváros esperesévé. — Vá m- e Á r m i n közelebb Indiába megy, hogy az ottani mohamedán egyetemeken előadás- kat tartson. — P o n g r á c z S á n d o r altábornagy élete 64. évében Pozsonyban meg- halt. — Szapáry gróf, miniszterelnök beköltözik a miniszterelnöki palotába. Az új miniszterelnök nagyobb udvart tart Tisza Kál- mannál s konyhájáról is ugy gondoskodik, hogy a miniszterelnöki ebédek ujra divatozza- nak. — S e m s e y A n d o r t megkínálták a főrendiházi tagsággal, de nem fogadta el. — T i s z a I s t v á n — főispán. A szabade- lvi körben azt beszélik, hogy Domahidy Ferencz, Szatmármege és Szatmár-Nemeti város főispánja, legközelebb nyugalmba vonul s helyét Tisza István országgyűlési képviselő fog- lalja el. Ez a főispánság, mint a beavatottak mondják, csak iskolája akar lenni a belügyi államtitkárságnak, a melyet fenntartanak a volt miniszterelnök fia számára — Arad és a d e c e n t r a l i z á c i ó. Az aradi szabade- lypárt népes gyűlésen izgatott hangon fej- lezte ki felhaborodását a kir. tablak decen- tralizációjáról szóló javaslat ellen. Arad mellőzése miatt. Különösen kikélték a nagyváradi tabla ellen és az elen, hogy Arad oda csatoltatott. Az egész polgárság perkolóndóság nélkül lel- van izgatva. Falk Miksa és valamennyi kép- viselő fel fogja hívni Arad polgársága Arad érdekében. — V a l a s z t á s i m o z g a l o m. A berettyó-ujfalusi kerület képviselő- jelöltjeve a kormánypar. gr. Bethlen Aladart szándékozik fölleptetni.

— Országgyűlés. A képviselőház ülése április 22-én. A képviselőház tegnapi ülése- nek első tárgyat kezdte a katonai behívási parancs iránt tanúsított engedelmesség és az erre csábítás megbüntetéséről, az állami elemi és polgári iskolák építéséről az 1884. évi V- ik törvényzikkal engedélyezett 500,000 fo- rintnyi költségek további 200,000 irrtal val- ó gyarapításáról szóló törvényjavaslatok har- madik megszavazása. Az alig félóraig tartó rö- vid ülést érdekese tette az, hogy B a r o s s Gábor kereskedelmi miniszter válaszlát báró Kaas Ivor interpellációjára, a fővárosba érkező postautalványok kézbesítésében köve- tett új rendszer tárgyában. A miniszter ki- jelentette, hogy lenyegileg nem változtatott az általa megalkalmazott új rendszeren, de — egy anket meghallgatása után — bizonyos javi- tasokat meg is eszközölt s az illeteket lejebb szállította. Báró Kaas Ivor szakszerűen bonczolgatta a miniszter kijelentéseit s figye-

lemben részese beszédének kivált azon ré- sze, melyben a postaugy reformját nagyvárósi szempontból fejtegette. Mind ő, mind a ház tudomásul vették a miniszter válaszlát.

— Külföldi hírek. Oroszország k e s z ü l ő d e s e i. Egy peterrári távirat szerint az orosz belügyminiszter javaslatot ké- szített, mely szerint a régi lengyel területek egy részéből új kormányzóság alakítottak. Az új kormányzóság összes hivatalnokai kizárólag oroszok lesznek. — A király a bécsi mű- vések társulatának négy száz aranyat adomá- nyozott oly díjjal, mely az évi kiállítás leg- becsebb műtárgyának jutalmazására fordít- tassék. — K a t o n a i k o n f e r e n c z i a. Bécsben szombat a király elnöklete alatt katonai konferenciát tartottak, melyen a má- jus 1-ére teendő katonai intézkedéseket be- szélték meg. — E g y p e t á r d a r o k b a n t f ő l a m a d r i d i s e t a t e r e n. Egy arra sétáló megsebesült. A tettes ismeretlen. — A c s á r a s z e r b n e m z e t n e k h a t e z e r f e g y v e r t e s ő t á g y ú t t e g e t a j á n d e k o z t a t a m e g f e l e l ő f e l s z e r - l e s s e l e g y ü t t. — A z E i f f e l - o r o n y v e t e l y t á r s a. Egy párisi távirat szerint a világnak manapság két legmodernebb tudósa: Eiffel és Edison, elhatározták, hogy a chicagói kiállításra közösen egy ötszáz méter magas tornyot épít. — A k r o n s t a d t i e r ő d e l a d o t t t e r v e i. A „Köln. Zeitung“ jelenti Peterrárról, hogy a magasabb katonai körök- ben nagy az izgatottság amaz eset miatt, hogy a kronstadi erőd tervet eladták egy külföldi (a német) tengerészeti attasénak. A fő- bűnös Schmidt alezredes kénszermunkára ítel- tetett. Az ítéletet a főhadí törvénysek meg- változtatták s az alezredést egyenlővére itelték. — V i l m o s c s á s z á r a s a b é k e. A „Fulda“ hajón adott ebédén Vilmos császár kiemelte, bizzanak benne, hogy a béke öre lesz. Ha szavait a sajtóban néha másképp magyarázzák is, ne feleddék soha a régi csá- szári mondást, hogy, a császári szót csúrnai- csavarni nem szabad. Az ő törekvése a béke fenntartására irányul, mert a kereskedelem és forgalom csak a béke oltalma alatt virulhat. — B e r l i n b ő l. Többször híszik, hogy Bismarck már pénteken meg fog jelenni az urakházában, hova Caprivit szintén várják. A „Hamb. Korrespondenz“ azt a hírt, hogy a császár legközelebb meglátogatja Bismarckot, a képviselőházban kételkedés fogadták. — G r o f T a a f t e a r e n d e l k e z é s i a l a p r ó l. Az osztrák Reichsrath ülésén a rendeli zési állapot azon czímen utasították vissza, hogy annak megszavazása bizalmi kér- dés. Gróf Taaffe ezzel szemben azt az állás- pontot foglalta el, hogy ő a rendelkezési alapot nem tekintti bizalmi kérdésnek. — C a p r i v i k a c z e l l á r L o n d o n b a n. Az angol képviselők körében erősen tartja magát az a hír, hogy a német császár és az orosz

A „DEBRECZENI“ TÁRSZAJA.

A FELELET.

Edes hazám, jövőd felett Olyan búsan gondolkodom... Lelkem repül hős-szárnyán, Jó előre, messze járván, Eljövendő századokon... Gondolkozom... de a kérdés Csak felelet nélkül marad; — Zúg az ar a kösziklára, Midőn vihar szele járja: Megtor-e azt a falat? ... Zúg a népek tengerárja Hazám körül, sziget körül... Ah, talán a szelek futján Tornyosuló szilaj hullám Népök közül el-, kitérül! ... Elveszünk, miat rokoninkat A habok rég' elsodortak? ... Egy ezredév játek volt csak, Mit a gyermek kártyából rak! Ugy járunk, miat Lengyelország? ... De nem! ... Hiszen van még Istea, Van bíró a felhők felett, Jutalmaz a szenvedésért S tudja, hogy egy örök létért Ez az ország megszavvedett! ... Edes hazám, jövőd miatt Nincsen okom félni nekem! ... Lelkem repül galamb szárnyán, Jó előre messze járván Eljövendő ezredéken.

Olyan nincs.

Feje bubján már feltűnt a holdvilág de- rengése. Kéaytelen volt minden masodnap besur- ranol a czintanyeros szépeszeti terembe, hogy simára borotválás által ket-segen kívül hely- lyezze fiatalását. Sőt, mint törvényhatósági bizottsági tag, bevalasztatta magát a szépeszeti szakos- tályba is. Szuksege volt annak általaános elisme- resre, hogy még mindig tulcautai fiatal a házaseit nyugere. S mégis az utóbbi időbea sűrűn kapott meghívásokat lanyos namaktól család ebédre. A korzón és tarsaságokban, sőt a szin- hazban is uoos-untalan ezzel a kérdéssel ta- lálkozott: — Kedves fiskális ur, még sem háza- sodik? — Többea ily megjegyzést is mege- gedtek maguknak: — Mondja csak edes ügyvéd ur, nem gon- dolja, hogy már ideje volna oltarhoz vezetni egy kis feleséget? mert később már nem ki- zárólag magának házaseodik az ember. Es nem kevesen voltak azok sem, a kik folyton a jegygyűrat kerestek az ujjain. Legutóbb pedig napról-napra, folytonos változatban egy-egy férjhez menendő leány- nyal hozták nevéit összeköttesbe. Kétség kezdte környékezni. Lehet-e vajjon szabadulni ettől a háza- ságra való erőszakolástól? Tegnep egyik barátja karon fogta a szia- ház lepcsőházában és ragyogó arcczal mut- tató neki bal kezét, melynek egyik ujjáról karika gyűrű fénylett le. — Kedves barátom, — meséli szapora beszéddel, — látod házaseodom, im itt a jegy- gyűrűm.

Az ügyvéd ur ideges izgatottsággal haj- totta meg magát:

— Gratulálók, üdvözöllek! de bocsáss meg, sürgős dolgom van. — Meg sem kérded: ki a menyasszo- nyom? — Az az igen. Tehát? — A bizalmas barát tulboldog mosolygá- sai huzta le gyűrűjét. — Az ügyvéd ur egészen el volt ragadtatva egy új, egy eredeti mentő gondolat által. Arca szé esre vált az örömtől s ugyanazon szavakra fakadt, a melyek régenten a jó öreg Archimedes ajkairól hangzottak el: — Heureka! Holnap barátom, holnap már én is megmutathatom. És csakugyan. — A fiskális ur ruganyos léptekkel sétált a korzón, majdaem egész nap s egy itt, mint a vendéglőben emelte bal kezét, a melyen egy legujabb divatu, domborura metszett ka- rika gyűrű fényeskedett. — Nini, kedves ügyvéd ur, hát még is jegyet váltott valahára. És a neve a bájos leánynak, nem mondaná meg? — Ónelégült arcczal huzta le ujjáról es adta át a kíváncsi asszonykának gyűrűjét s tartozott magának annyival, hogy egy gnyos mefistói mosolygással kísérje a szavait. — De nézze, egész divatosan bele- vésettem a drága nevet. És a gyűrűben egy régi népdal ezen utolsó sora volt olvasható: „Olyan nincs a siffonérba!“ — Az ügyvéd ur ugy találja, hogy most már senki sem kíváncsi házaseulási szándékára. K. J.

A lelkész leánya.

— Regény. — Irta V. Gáál Karolina. (Folytatás.) — Oh oh, csakugyan, atja adott neki egy ötvenest, tartogatta és mindig magánál hordta. Csakugyan, niacs itt az almáriom fő- kájában a kis tárczaja. No megállj hálátlan ro- kon, lássak uraim, így tegeyn jót valkinek az ember! Apja ide hozta, hogy lánya nálam fe- ledje bánatát s ő megszökkik tőlem, mily szegény! — Es köányezni kezdett a jó Ekbergné; Ödön odalépett hozzája és sugta neki: Asszo- nyom, ne sértse őt e tetteért, különös ese- mény jött közbe és kéayszerlve volt arra. Éa később halás leendek ön irányában, hogy Julia kisasszony bánatából felderítgette, miat jó rokona. — Ekbergné elbámult; ő hozzá beszél így a kadasfalvi új kertész. Ó elég gazdag, kell is neki olyan emberek halája; gnyosan mo- solyogva nézte őt. — Ödön látta e mosolyt, ő is mosolygott, sőt egész lov-giassággal melyen meghajtá ma- gát a tisztés nő előtt s kezét illedelemesen megcsókola. — Akár csak mint egy művelt ember, — gondola Ekbergné és azonnal más hangon beszélt — az uraknak egyszerű ebédjét is ajánlja, épen deit tizenkettőt vert az ősi inga- óra. A kántor is távozott. — Az orvos intett Ödönnek, fogadná el az ajánlatot. Krecuzné házánál nem számíthattak most jórávaló asztalra. És elfogadták azonnal. Ekbergné kiséjtett. — Higye el grófm, — moadá Márkay, — tízenegyet nap óta egy falat sem esett jól nekem, annyi győtrelem és fájdalom kinezott egész a mai napig! No de már egy kis kilátáson van a derült napokra, ne ne-

... 1857-ben. ... heider Jakab ... APEST, 79. saját hazában, ... R es BUDIE ...

Jánossy Zoltán.

...jék felépíteni. Az építés engedélyezése iránti kérvény már be is adatott a városi tanács-hoz...

* Vidéki hírek. H. Böszörményben f. hó 29-én tartatik meg a fegyelmi vizsgálat (mely Paksy Károly polgármester feljelentésére indított)...

* Heiyeigazítás. Lapunk április 16 ikán megjelent 74 ik számban Vidék rovataiban a 2-ik hasábjában e mondat: „Ezen kívül jelenlévő 55 gyűlési tagok nem emeltek szavazat...”

* Nagy Fülöp-puszta. — Az igazságügy-miniszter, Hajdumegye Vámos Pécis nagyközségéhez tartozott Nagyfűlöp-pusztát, mely az 1876. évi közigazgatási tekintetben Szabolcsmegye Szent-György Ábrány kisközségéhez csatoltatott...

* Husarak megállapítása s bejelentése 1890. április 23-ától április 30-ig. 40 kr. Bacso Jánosnál árok u. 676. sz. a., Benzecze Jozsefnél árok u. 687. sz. a., a mérsáros társaságnál mester-utca 3655. sz., csapó u. 240. sz. a. könyök u. 574., kut u. 2323. sz. a., 42 kr. Racz Györgynél czeleg u. 2599. sz. a., 44 kr. Racz Györgynél var u. 358. sz. a., 48 kr. Ifj. Ungvári Andrásnál piacz u. 125. sz. a., valamint a mérsáros társaság 18 székében is 52 kr. a három izraelita mérsárszékében a piaczon. Jegyzet: ifj. Ungvári Andráshárom székében 1 kiló hus nyomaték nélkül 8 krral drágább.

Erről-tarról.

Rekedt hangon kiabálta a komédiás a bődeja előtt: — Ide, ide, magyarok! Itt látható a világ legkisebb embere!

A vidéki atyafi csak hallgatja türelmesen, háromszor is elakart már menni a komédia elő, de mégis csak visszafordult. Nagyon furta az oldalát az a legkisebb ember.

Vegre hosszú tanakodás után még sem tudott ellent állani a német csalogató szavainak s elhatározta, hogy bemegy a komédiába. Az a pár garas se ide, se oda.

Be is ment. A komédia üres volt s az atyafi hol előre, hol hátra fordult kíváncsiságában.

— Hol van hát az a parányi jószág? A német nagy hókusz-pókusszal oda mutatott a földre.

megelepszik-e ön a mi közös körünkkel? — Mert atyám nem írja ugyan világosan, de sejttem a dolgok ily állását Györgyfalván.

— Istenem, te eddigelé nem mondtad, hogy az egyik gróf megtebült volna! — rebegte lázasan es bolthaiavany arczeai a grófné. — Melyik tebült volna meg? Őa wondd csak hamar!

— Az öreg gróf, asszonyom, — felele felele Julia.

A grófné felsikoltott, kezeit összekulcsolá es keblere szoríta. Igazságos isten, nagy vagy te bosszuállásodon! — nyögé es Juliához fordulva ismét kérde: — És e szerint a fiatal gróf volna beteges?

— Igen, — felelt Julia nagyon elpirulva — ő egy szerencsétlen párviadaiban sebet kapott. De en azóta nem tudok felőle, atyám melyen halgat leveleiben Odón grófról.

A grófné éles látasu nő volt, bizonyos zavar es remeges, mely Julián erőt vett, nem kerülhetne ki figyelmet. — A mely elpirulása is csodálkozott.

— Közelről ismered kedves leánykám Odón gróft? — kérdé meleg, szivélyes hangon.

— Igen, — felelt ő alig hallhatólag s lesüté szemeit.

— Beszéltem vele valaha? — Beszéltem! Fájdalom! — szolt ő es könyek toltultak szép szeméibe. Ez egy pontnál kedves néni, bocsásson meg soká ne időzünk. Ifju életemen egy sötét boru jelent meg mar, mely engem kedves atyám köréből oda üzött, hol önt felfedezém s kiszabadítottam. Atyám tulszigoru volt hozzám, mikor egy baleset miatt idegenek közé vitt, hol éppen az ábrándosság vonta a régi kastély közelébe s így jutottam ön felfedezéséhez.

(Folyt. köv.)

— Itt van bátyám, nézze. Az atyafi oda nézett, de biz ott semmi sem volt.

— Nem látom én szógám. A komédiás kész volt a felelettel: — Hát tehetek én róla, hogy oly a parányi, hogy nem látja kijelmed?

Roppant büszke rá a rendőrség, hogy a vásár alatt egyetienegy tolvaj sem ütötte fel a fejét. Hej, milyen kárörvendve néztek az újságíróra, mikor kérdezte tőlük: történet-e valami?

Pedig valameenyi rendőr talpon volt ez egyszer, az már bizonyos. A főpiaczon meg éjjel is örködtek, bizonyítja ez az eset, mely az éjjel esett.

Valami jókedvű vásáros, a ki sokat hallott beszélni róla, sőt a kalendáriumokban is olvasta, hogy Debreczenben hiába kiabált az ember rendőr után, megakart győzödni róla, vajon igaz-e ez?

Éjfél után lehetett az idő. A mi vásárosunk megállott a nagytetemen előtt s torkaszakadtából elkezdett ordítani: — Rendőr, rendőr! Segítség!

Igaz, hogy addig kiabált, míg elrekedt, de vegre is három rendőr, felvont szuronyral, lihegve elébe roantot s ki vastagon, ki vékonyan, a hogy tudta, odakiáltottak a vásárosnak: — Itt vagyunk! Mi a baj?

A vásáros nagyot bámult. Ezt nem hitte volna! De nem sokat teketóriázott s oda lépett a legnagyobb rendőrhöz, aztan levezett kalappal, alázatosan megszólította. — Tessék adni egy szál gyufát, kialudt a pipám. Sebogy se tudok rágyújtani. Segítsenek rajtam.

A rendőrök összenéztek. Mit csináljanak ezzel az emberrel? Vegre is abban állapodtak meg, hogy adnak neki gyufát, de csak olyan feltétel alatt, ha ezt az esetet újságírónak el nem mondja. Oh hűtelen vásáros, mégis beárultad szegényeket!

Cs.

Hazánk s a külföld.

— Orban Balázs hamvainak hazaszállítása alkalmat nyújtott annak kimutatására, mily népszerű volt az elhunyt képviselő. Kolozsvárról az E. M. K. E. képviselőjében a koporsót Sandor föntkar es Otobran Nandor választmányi tag kísérte. Kocsárdnál Velics Odón polgármesterrel élea a torlai öt tagu kiutótszeg varta a halottat, elkísérve azt Szejkiig. Hejastalvárról minden falu lakossága gyászlobogokkal vonult az állomásra. Székelykeresztúron az egyesületek kúnn voltak. Rogozon a nők fekete kendőket botokra akasztva, gyászlobogó tengert rogtónöztek. Székely-Udvarhelytől Torok aispannái az eien, az egész város apraja megjelent. Sandor, az E. M. K. E. föntkarja, ite helyezte a koporsóra az E. M. K. E. koszoruját, megható beszéden ecsetelven Orbannak az egyesület iránt szerzett érdemét. Ezután Demeter polgármester es Miskolczy ügyvéd beszétek. — Hosszu gyaszmenetben, nagy neptomeg sorfala között érkeztek Szejkehez, hol török es Lőrinczy unitarius papok könyörögtek es Ugron Gábor mondott szep búcsuzatot. Vegül Orban Celesztina baroóhoz jettek kiutótszegek részvetnyiatkozotokkai.

— Örült a képviselőház karzatán. A képviselőház hetdi üeset, epea a midón Matuska Peter előadó zárbeszédet fejezte be, sajtásagos incidens zavarta meg. Uríasan oitózott, már meglett koru ur emelkedett fel a karzaton s harsányan a következőket kiáltotta: „Uram! csöndet kerek!” A teremörök csakhamar kivezettek, de az illető utközben meg erősen kiabált: „Jogom van ehhez, uram!” A háznagyí hivatalban kitunt, hogy örülttel van dolguk. Kezdetben megacsulv onakodott a nevé elarului, mig végre hosszú faggatas után kijelentette, hogy ő „gróf Porubszky Pál”; ő Feiségehez megy latogatoba s a szolgák utján meg is izente gróf Zichy Jenőnek, hogy vitesse utana a kezitáskáját. Likl rendőrfelügyelő a szerencsétlent a főkapitányságra kísértette, honnet a Janos kornház megfigyelő osztályába szállították.

— A „pesti csatár” halála. A Gazdaghele bünpörben, mint az olvasó közönség meg éleken emlekezni fog, egy szep asszonyon kivül csupa regi honved szerepelt vádoltakkul. Volt ezek közt egy testben-éleiben törött ember is, a ki fölött nem egyszer szánakozott a tárgyaláson jelen volt közönség, s a ki félig-meddig érthetetlen motyogásával, önmagát mindig ugy nevezte, hogy a „pesti csatár.” A jomagaval is tehetetlen emberről ki derült, hogy ő nem volt rest s a rejtelyes gyilkosság büntetésében, s fölmentettek a vád alól. Különben Molnár Károlynak hívták szegényt s nemregiben a városi szegényházban halt meg. Akkor, a midón fölmentették, a mindennapi kenyérrrel Lidemann Károly látta el, a ki a tárgyaláson védője volt; aztan egy évig az üllői-uti kórház irodájában alkalmazták s később a városi szegényházba került. Most már örökre nyugszik a sok viszontagsá-

gon átment ember s a kerepesi-uti temetőben egyszerű fakereszt jelzi a sírját, ezzel a felírással: „Itt nyugszik Molnár Károly. Elt 69 évét.”

— Rövid hírek. A görög-keleti aszerb egyház közgyűlése hó 24-ére kiüzött ünnepélyes megnyitása alkalmából a karlócaiak ősi fényel nagy pompa kifejtése mellett fogadták Nikolics bárót. A pátriarka-választás után a kir. biztos Budapestre ter vissza, hogy a választási jegyzőkönyvet személyesen a kormány elé terjessze. A legfelsőbb elhatározás kibírdetése végett azután Nikolics Fedor báró ismét Karlóczára megy. Valószínű, hogy Brankovics temesvári püspököt választják meg, noha talán nem nagy többséggel. — Az alvó grófné. Pongrácz Frigyes grófné, ki Bécsből látogatóban van nagybátyjánal, Pongrácz Adolf gróf váguj-uhelyi prépostnál, szombaton este mely álomba merült es gyors orvosi segély daczára négy napja eléltan es mozdulatlán fekszik. Ferje táviratilag értesült a megrendítő esetről es neje betegágyához sietett Vág-Ulyhelyre. — Napfenyrekereültbűn. A zirczi járásbíroság ártit a fővárosi rendőrséghez, hogy Lambert Julia 17 éves zirczi illetőségű cseledeányt tartoztassa le. E felszólításra az adott okot, hogy a zirczi temetőben a napokban gyermekholttestre akadtak, melyről ki derült, hogy azt meg a mult év augusztus havában Lambert Julia ásta el. A rendőrség a leányt a Múzeum-kört 10. számú házban a hol szolgálatban állott le is tartóztatta. — Öngyilkosságok a vidéken. Hódmezővásárhelyen Juhász Bálint napszáros felakasztotta magát. Ugyanott Öre Ferencz bereg es ruhaszartó kötéllal felkötötte magát. Szatmáron Vizsolnai Istváné a Szamosba ölte magát. — Besztercezen Filip Au drás posttögyári munkás a gyár melletti hid alatt örülesi rohamában fölakasztotta magát. — Legujabb angol botrány. A londoni fötörvényszék előtt a mult penteken tárgyaltak azt a botrányper, mely hetek óta foglalkoztatta a londoni magasabb társadalmi köröket. Két amerikai nő, Hairs Heriettes es leánya Emma, kik Párisban valóságos rendjel-kereskedést üztek, egy angol parlamenti tagot, a 75 éves Elliot Györgyöt akarta megszerelni. Hairs Emma azt állította, hogy Elliot neki hazasságot ígért, eicsábitotta s azután elhagyta. A tárgyaláson a legbotrányosabb részletek merültek fel. Elliot tagadta, hogy Emma k. a-nak valaha hazasságot ígért volna, mig a felperes anyjával es két cseleddel akarta bebizonyítani annak megtörtentét. Az esküdtek nem tudtak egyetértő megállapodásra jutni s így ítéletet nem is hozhattak. Az elnök bíró ily körülmények konstátálta, hogy határozat niucs. — Politizáló kisleányok. Az orleansi herczeg es menyasszonya gyonyoru bokretákat kaptak, melyek költségehez 1300 langresi leány járult öt-öt cmmel. Marguerite herczegnő Godard kasszaszónak, e fiatal leánykák egylete elnökönjének szivélyes levelben köszönte meg ezt a figyelmet 1300 nevjegyét küldött es felíratlalt: „Millem remercierments Marguerite d'Orleans” (Ezer köszönet, Orleansi Margita.)

— Az akademiából. A budapesti Pasteur-intezet már készen áll ama szerencsétlenek befogadására, kiket veszett év mart meg. Ezt az orvendetes hírt jelentette be hetfőn Hőgyes Endre az akademia harmadik osztályának üesén. Hőgyes felolvasást tartott az antirabikus vedoltások kérdésének mostani állásáról es azoknak megkezeséről a budapesti Pasteur-intezetben. Bemutatta ama statisztikai adatokat, melyeket a parisi Pasteur-intezetben 1886—1889-ben a veszettség ellen gyogyítottakról állítottak össze. A négy év alatt gyogyítottak száma 7919-re rug. Ezek közül a gyogyítás daczára megkapta a veszettséget 79. A halálozasi százelek tehát 1, hoiott rendes viszonyok között atlag 15—20%-ra teszik a veszett kutya marottak halálozasi százelekát. Előadó az antirabikus intezet berendezésére ez évi január végén kapta a megbizást. A szükséges atalakitások már megtörtentek es a budapesti ideiglenes Pasteur-intezet rövid idő alatt teljesen kész, es néhány nap mulva megkezdhetők a vedoltások. — Egy sürgös es e keses jövőji esetben már e ho 15-é tenyleg megkezdtek a vedoltást, melyet azért nem lehetett tovább halasztani, mert a jelentkezővel egyidejűleg megmarrt másik egyean kitört a veszettség. Azóta már négy újabb esetet jelentettek be. Hőgyes Eudrén kívül br. Eotvos Loránt tartott felolvasást az akademia üesén a „nagy lengési idők meréséről,” s bemutaták dr. Lieberman Leo tanulmányát a saletromos sav terfogati uton való meghatározásáról.

— Az ezüst árának emelkedése. Az ezüst árának emelkedése Londonban igen nagy. Az ezüst 46% pence árfolyamot ért el es így oly magasan áll, mint a midón a feher ércz 1887. márczius óta nem állott. Az árfolyam emelkedésének oka az a new yorki hír, hogy a congressus két háza láthatólag oly elvekben fog az ezüstkérdésekre nevez megállapodni, melyek szerint a kincstár havonként legalább 4.500.000 uncia ezüstöt vesz es veret es az ezüstért fizetendő jegypanz az Egyesült-Államok törvényes penzén (azaz készpénzen, arauy-vagy ezüstjegyeken vagy green-back-ekkel) fogják beváltani. A pénzügyi körök azt vélik, hogy ötdöfél millió uncia veretése es összes amerikai ezüsbányák termelését fel fogja emésztelni.

Gabnaárak. (Budapest terménytözsde április 21.) Buza tavaszra 8.82 pénz, 8.84 áru, buza őszre 7.73 pénz, 7.75 áru, — május—júniusra 8.65 pénz, 8.66 áru. Tengeri 1890. máj.—jun. 4.84 pénz, 4.85 áru, jul.—aug. 5.— pénz, 5.02 áru. — Zab tavaszra 8.69 pénz, 8.73 áru, őszre 5.99 pénz, 6.01 áru. Káposztarepce augusztus—szeptemberre 12% pénz, 12% áru.

— Sörtés vásár. A kőbányai sörtéskeresek. csarnok távirata. április 21. Az üzlet változatlan. M. urasági öreg nehéz 47.—48.—frtlig ma. uras fiatal nehéz 50.—51.—frtlig, magy. urasági fiatal középs 50.—51.—frtlig, magy. uras. fiatal könnyű 48.—49.—frtlig, magy. szedett nehéz 47.—48.—frtlig, magy. szedett középs 48.—49.—frtlig, magy. átmeneti nehéz 48.—49.—frtlig, szerb. átmeneti középs 48.—49.—frtlig, szerb. átmeneti könnyű. 47.—48.—frtlig. Az árak hialalt sörtéseknél páronként 45 kgl. 4%-os levonással métermassánkiat értendők. Romániai es szerbial sörtéseknél, melyek mint átmenetiek, adáltak el, a vevőnek páronként 4 forint aranyban vám fejében megtérítetik.

Sörtelési társam: ápr. 18-án volt készlet 151,686 drb. — ápr. 19-én felhajtott 7426 drb. — ápr. 19-én elszállított 1118 drb. Maradt készletben 157,994 drb sértés.

Törvényszék.

— Inzultált főispán. Torda-Aranyosmegyei Kocsárdon kinos eset történt a napokban az ottan vasuti állomáson. Berzenczey volt képviselőjelölt a főispánt, kivel már több össze-utközése es sajtópöre is volt, sértő szavakkal halmozta el abból az akból, hogy a választásnál — szerinte — visszaelt a hatalmával. Az inzultáló Berzenczey ezután vonatra szállt de meg előbb odakiáltotta a főispánnak: „Ugy-e, most nem tudsz elfogadni!” A főispánnak már nem volt ideje intézkedni, hanem sürgönyözött a legközelebbi állomásra, hogy tartóztassák le Berzenczeyt, mint örültet; mire azonban a sürgöny a szomszéd állomásra megérkezett, akkor már a vonat elrobogott Berzenczeyvel együtt, ki ott ki sem szállott. Azt hiszik, a „Pesti Hirlap” szerint, hogy a megsértett főispán a törvényes utra fog lépni, anél is inkább, mert ez már nem az első eset közte es Berzenczey közt. Egyszerre már hasonló inzultusért elfogatta Berzenczeyt s erre vonatkozta annak szavai a kocsárdi állomáson.

Debr. színház.

Holnap, csütörtökön, 1890. április 24-én páratlan szünetben:

ÖRÖK TÖRVÉNY.

Színmű 3 felvonásban Csikyótl. Főszerekesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

Kiadó.

Csorda legelőnek 30 marhára való majorsági föld kiadó. Értekezhetni: Szentesi István tulajdonossal, szentanna-utca 2526. sz. a.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér. A tavaszi idényre raktárra érkeztek:

Női ruhaszövetek, hozzávaló legújabb zsinórdíszek. Nyári mosó kelmék: Cretonok, Indish-Foulard es ZEPHIREK, Nadrág-szövetek, NAPERNYÖK es ESERNYÖK, Férfi Chiffon ingek, Szőnyegek, ággyterítők, PÁPLANOK, Női- es gyermek-harisnyák. Színes- es fekete selyem-kendők. Nagyválaszték: GYÁSZ-SZÖVETEKBEN.

